



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Disputatæ Dicuntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Vtrum nomen personæ conuenienter possit prædicari pluraliter in diuinis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

ffinctorum, cū pluralitas distinctionem sequatur: F
 distinctio vero formalis fit ex aliqua oppositione.

Ad xvii. Dicendum, q̄ in diuinis non differt, quod significatur per medium formā; & quod significatur per modum suppositi, vt diuinitas, & Deus paternitas, & pater. Et ideo non oportet, q̄ licet proprietates relatiuā sint quasi differentie cōstituentes personas, quod faciant compositionem aliquam cum personis constitutis.

Ad xviii. Dicendum, q̄ licet pater, & filius nō distinguatur ab inuicē: nisi paternitate, & filiatione, non tñ oportet, q̄ pater, & filius quasi specie differant in diuinis, quia paternitas, & filiatio sunt relationes s̄m speciem diuersā. Non enim ista relationes se habent ad diuinas personas, vt speciem dantes: sed magis vt supposita distinguentes, & constituentes. Illud autē quod se habet ad personas diuinas, vt speciem dās, est natura diuina, in qua filius est similis patri. Nā generans generat sibi similem s̄m speciem, non s̄m indiuiduales proprietates. Sicut ergo Sortes, & Plato licet non distinguerentur ad inuicem indiuidualiter, nisi albedine, & nigredine, quā sunt diuersa qualitates s̄m speciem, nō tñ specie differunt, quia id quod est species albo & nigro, non est species Sortis, & Platoni: ita nec sequitur, q̄ pater, & filius specie differant, propter differentiam paternitatis, & filiationis s̄m speciem licet in diuinis non possit proprie dici aliquid differre secundū speciem, cum non sit ibi species & genus.

Ad xix. Dicendum, q̄ nullo modo concedendum est, q̄ in diuinis sit nisi vnum esse: cū esse semper ad essentiam pertineat, & præcipue in Deo, cuius esse est sua essentia. Relationes autē, quæ distinguunt supposita in diuinis, non addunt aliud esse super esse essentiae, quia non faciunt compositionē cū essentia, vt dictum est. Omnis autē forma addens aliquod esse super esse substantiale, facit compositionem cum substantia, & ipsum esse est accidentale: sicut esse albi, & nigri. Diuersitas ergo s̄m esse sequitur pluralitatē suppositorū: sicut, & diuersitas essentiae in reb. creatis. Neutrum autē in diuinis.

Ad xx. Dicendum, q̄ operatio egreditur ab agēte rōne formā, vel virtutis, quæ est principii operationis. Et ideo nihil prohibet à trib. personis, quæ sunt vnius naturæ, & virtutis, vnam creationē procedere: sicut si trium calidorum esset vnus numero calor, vna numero ab eis calefactio proueniret.

Ad xxi. Dicendum, q̄ formæ indiuiduantes in rebus creatis non sunt subsistentes, sicut in diuinis, & ideo non est simile.

Ad xxii. Dicendum, q̄ in rebus creatis ad multitudinē suppositorū, sequitur multiplicatio essentiae, quæ non accidit in diuinis. vnde rō non sequitur.

Ad xxiii. Dicendum, q̄ licet tota, & perfecta diuinitas sit in qualibet trium personarum s̄m proprium modum existendi: tñ ad perfectionem diuinitatis pertinet, vt sint plures modi existendi in diuinis, vt. i. sit ibi à quo alius & ipse à nullo, & aliquis qui est ab alio. Non. n. esset omnimoda perfectio ī diuinis, nisi esset ibi processio verbi, & amoris.

Ad xxiiii. Dicendum, q̄ ratio illa procedit, ac si diuina personæ per essentiam distinguerentur. Sic enim plenitudo gaudij quā habet pater in filio, esset in aliquo extrinseco, & non haberet pater hoc in seipso: sed quia filius est in patre, vt verbum ipsius, non posset esse patri plenum gaudium de seipso, nisi in filio: sicut nec homo de seipso gaudet, nisi per conceptionem quam de seipso habet.

q. princ. art. 3. & 4.

Vtrum nomen personæ conuenienter possit predicari pluraliter in diuinis.

Sexto quaritur vtrum nomen personæ conuenienter possit predicari pluraliter in diuinis. Et vñ, quod non. Persona. n. est substantia, vt ex definitione Boetij patet, sed substantia nō predicatur pluraliter in diuinis. ergo nec persona.

¶ 2. Præter. Alia nomina absoluta prædicantur tñ singulariter in diuinis, vt sapiens, bonus, & humilis: sed hoc nomen persona est nomen absolutum. ergo non debet predicari pluraliter in diuinis.

¶ 3. Item nomen personæ à subiecto sumi vñ, ut significet indiuiduum in genere substantiæ, & persona dicatur quasi per se vna: subsistere autē ad essentiam pertinere vñ, quæ non multiplicatur in diuinis. ergo nec nomen personæ pluraliter potest predicari. Sed dicendū, quod licet subsistere sumatur ab essentia: tñ dicere possumus, q̄ in diuinis sunt tres subsistentes, & similiter quod tres personæ.

¶ 4. Sed cōtra. ea quæ significāt essentiam in diuinis, non possunt predicari pluraliter, nisi sint adiectiua, quæ non trahunt numerū à forma significatā: sed à suppositis, cū e conuerso sit in substantiis. Vnde dicimus, q̄ in Deo sunt tres æterni, si per æternitatem sumatur: si vero substantiue, tunc verum est, quod Athan. dicit, q̄ non sunt tres æterni: sed vnus æternus. Hoc autē nomē persona est substantiuum, nō adiectiuum. ergo nō debet predicari in plurali.

¶ 5. Præter. Licet adiectiua essentialia predicantur pluraliter, in diuinis tñ formæ significatæ non predicantur pluraliter, sed singulariter tñ. Est enim quo modo dicamus pluraliter tres æternos in diuinis, nullo tamen modo dicimus tres æternitates. Est ergo aliquo modo possit dici, quod sint tres personæ in diuinis, nullo tamen modo poterit dici, quod sint tres personalitates.

¶ 6. Præter. Sicut Deus significat diuinitatem habentem, ita personæ diuinae significant subsistentiam in diuinitate: sed sicut dicimus in diuinis tres subsistentes in diuinitate, ita tres habentes diuinitatem. Sic ergo hac ratione potest dici, quod ī diuinis sint tres personæ: similiter poterit dici, quod sint tres dii, quod est hæreticum.

¶ 7. Præter. Boetius dicit in lib. de Tri. quod id est sunt tres dii, quia Deus non differt à Deo in diuinitate: sed similiter persona diuina non differt à persona diuina aliqua personalitatis differentia videtur, cum commune sit eis hoc, quod est persona. ergo persona non potest pluraliter predicari in diuinis.

SED COMTRA, est quod Aug. dicit in 7. de Trin. quod quærentibus quid tres essent, pater, & filius, & Spiritus sanctus, responsum est, quod diuinitas personæ. ergo persona pluraliter in diuinis predicatur.

¶ 2. Præter. Athanasius dicit, quod alia est persona patris, alia filij, alia Spiritus sancti: distinctio autē est causa numeri. ergo persona pluraliter debet dici in diuinis.

RESPON. Dicendum, quod nomina ad substantiua, sicut iam supra dictum est, trahunt numerum à forma significatā: adiectiua vero à suppositis, cuius ratio est, quia nomina substantiua significatur per modum substantiæ; adiectiua vero per modum accidentis, quod indiuiduatur, & multiplicatur per subiectum, substantia uero per seipsum. Cuius ergo

